

Kasvipeitteiset merenrantakalliot

Vegetationsklädda havsklippor

Koodi: 1230

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso suotuisa, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Kasvipeitteiset merenrantakalliot ovat puuttomia tai vähäpuustoisia kallioita, jotka ovat alttiina meren vaikutukselle eli tuulelle, aalloille, suolapärskeille ja talvella jäälle. Useimmat merenrantakalliot ovat karuja, mutta myös keskiravinteiset kalliot luetaan tähän luontotyyppiin. Kasvilajisto vaihtelee muun muassa kivilajin, merialueen suolapitoisuuden, kallioiden jyrkkyyden sekä lintujen lannoitevaikutuksen mukaan. Kallioilla voi olla pieniä soistumia tai kallioaltaita.

Merenrantakallioiden kasvillisuus muodostuu kalliopinnan jäkälistä ja sammalista sekä kallionrakojen ja -hyllyjen niitty-laikuista. Kasvillisuus on etenkin ulkosaaristossa vyöhykkeistä. Lähellä vesirajaa on lähinnä suolapitoisuuteen sopeutuneita jäkäliä, ylempänä taas kuhmu- ja napajäkälä sekä auringonpaahdetta sietäviä sammalia. Niitty-laikuilla kasvaa muun muassa ruoholaukkaa, merisauniota ja keto-orvokkia.

Merenrantakallioiden edustavuuden ja luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat kasvillisuuden vyöhykkeisyys ja kasvillisuustyyppien runsaus, kivipintojen jäkälälajiston monipuolisuus, pienelinympäristöjen runsaus (mm. kallioaltaat) sekä rantojen puhtaus (ei öljyä, rihmalevämassoja tms.).

Levinneisyys

Merenrantakallioita on koko Suomen rannikolla, mutta painopiste on eteläisellä ja lounaisella rannikko- ja saaristoalueella. Myös Pohjanlahdella on varsin yleisesti matalia merenrantakallioita, mutta merenrannan jyrkänteet lähes puuttuvat Porin pohjoispuolelta. Suomessa meren rantaviivasta noin 42 % on kalliota.

Nykytila ja uhkatekijät

Merenrantakalliot on yleinen luontotyyppi, joka on kokonaisuudessaan säilynyt varsin hyvin, vaikka paikallisesti rantarakentaminen ja virkistyskäyttöön liittyvä maaston kuluminen ovat muuttaneet esiintymä. Itämeren rehevöityminen on vaikuttanut ainakin alimpiin kasvillisuusvyöhykkeisiin, jotka ovat voineet ajoittain jäädä rannoille ajautuneiden levämassojen alle.

Myös tulevaisuuden uhkat liittyvät lähinnä rantarakentamiseen ja Itämeren rehevöitymiseen. Kalliot saattavat myös metsittyä yläosistaan yleisen rehevöitymisen (mm. tyyppilaskeuma) vuoksi.

Kuva: Tytti Kontula